ראוהו אחיו פרק שני תמיד

ל.

מסורת הש"ס

ם) יומא יד:, כ) יומא כז: סח. [ממנות ק. ע"ש], ג) יומא טו:, ד) [במשנה שמאמיות וכן ביומא ליתא], ה) [חולין 5: לעיל מט.], ו) י"ל דמריבא פיס מרא, ז) כ"א שיטה, ח) כ"א תחלת עבודה דאמוראים לזרים הוא פי' דשמיטה שקודם לקבלה מותר בזרים.

הגהות הב"ח

(א) גמ' וקברי ליה סיגא דמסיק לה יומא שירטון: (ב) שם במשנה אמר לקן הממונה אלו וכו'. כ"כ עיין בפירוש ר"ע מברטנורא על פרק זה: (ג) מפרש ד"ה מאו והפיסו וכו' כסדר שהיו יושבין נמשכין עמו וכו' ואע"פ שסדר הפייס הכי הוה סדר העבודה לא הוה כך כדאמר בסדר יומא וכו' שוכן בו ומכניסין אותו לשחוט ורואין ומנקרין וכו' מפייסין ממי קודם בשחיטת התמיד וכו' עבודת התמיד אבל שמיטתן: (ד) באי"ד אלמא לא בעי פייסי דהא וכו' מוכח מסם דלא מפייסינן בעבודה שאינה תמיד אלא בעבודה שאינה תמיד כל כהן שירלה חכם וכו' אינא לתרוצי דעבודה של זריס היא:

רבינו גרשום

הגרעיניין: ושייפי ליה בחבלא דצבתא דסריקא ליה בזרא וקברי לה היכא דמסיק ימא שירטון קורה עבדא ותלת ברכי מיניהו לא מחזקה להו גמלא. ומרשחין אותו בחלב של צב כדי שידבקו הזרעים ביחד ונוטעין אותן בירושלים עץ ערשה ולא פירות ומצליח כל כך שג' ענפים ממנו אין אדם יכול למושכן ביחד בגשר: מייש. לא איתפרש לן אי זה מין הוא: מ"ט. עביד לה חזות: כדי שתהא הרוח מנשבת בה. באותה חזות וחדלק יפה: מקומות מקומות עבדי. כלומר דבחזות נמי מצינתין: סליק הגרה. היינו הקנה וכל הראוה והלב והכבד: מתיא בן שמואל. שהיה ממונה על הפייסות היה שואל לשורטו האיר כל פני המזרח: עד שהוא בחברון. עד שאדם יכול להכיר עיר חברון שסמוך לה הצופה אומר הין:

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ד מהלכות תמידין ומוספין הל' ו: ב ב מיי' פ"ט מהל' מע' טמאים הלכה י: ג ג מיי' פ"ו מהלכות תמידין ומוספין הל' ח: ד ד מיי' שם פ"ח הל' ט:

שיטה מקובצת

א) בחבלא. ס"א בחלבא דצבתא דשריק. תיבת דסריך נמחק: ב) וקברי ליה היכא: ג) ימא. ס"א ארגא שירטון: ד) מי שרחט ומי זורק אות ה' נמחק: ה) על תיבת והרוציאו גרשם קו למעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: ו) פרי רשריקה דיפול ביה בארעי בזרא זרע: ז) וקבלה ראותו הזורק: ח) זה אחר זה אות כי ל' נמחק: ט) הואיל דבעבודת התמיד היא תיבת דעם נמחק: י) קודם בשחיטת התמיד: יא) בתמיד חביבה על תיבת ראשונה גרשם קו למעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: יב) התמיד שחיטתן וזריקתן היתה תיבת לא נמחק: יג) מזבח הפנימי והמנורה: יד) של הקטרת היא אות ר' נמחק: טו) הקנה והכבד והלב: טז) שרחט את התמיד אלא: יז) אומר בדקאי ברק בלשון: יח) ברק מורטה לאותו שעל תיבת הוראה ל"ש ונמחק: יט) פי' רש"י מ"כ: כ) הגג אם תיבת אמרו נמחק: כא) וזה אמר כבר היה יום רעוד: כב) ביומא דאמרינן: כג) אח"ק ואמר דלא תיבות ראיהו סבר ל"ש: כד) והביאו לי טלה מלשבת הטלאים: כה) והולך לו לבית: כו) הולכין אחריו תיבת עמו ל"ש:

פי' הרא"ש

גרוטו: ושייפא ליה בחבלא דצבתא. מספסף מחבל הטשי מגפה דקל בחוזק אם המתנה על שיסיר כל הקליפה מעליה: וסדריך עליה בזרא. מתוך זה יגל ויכלה אם הזרע שבפתגא האילן ויהוה לב האילן שממנו תולאה הפרי. ואיה דגרס בחלבא לצבתא כלומר יפוף ויפשה המתנה בחלב של צרוף שמאו לב ומתוך זה יתוח הזרע ויתבל מלבשות שיל פרי: היכא דמסיק ארגא שירטון. כלומר אלא שפה הנהר ממקום לחלמיות יעבו לוחו כי מעגין אחר לא ילמה: ותלת מזכרי. ג' ענפים מהן הם ל"ב גדולים שאין גשר מחזיק אותם כי מחמת כבידן יפול הגשר: קורה עבדי פירי לא עבדי. דמתוך שחיט עושה פרי נעשו הקורות ענים וגדולים כי כל יעקה האילן נכנס בעץ: מ"ש. עושין מזיתה במזרח: שתהא הרוח מנשבת בה. ומסתר להלילק. ולמזרח משום דרוח מזרחית קשה ומזק. וגם כל שערי המזרח מכוונין זה כנגד זה וכנגם בהן הרוח: אלותא. עלים דקים: מקומות עבדי. להלאת אלילת בין הגזרין וגם בחזות:

לא

ל.

ראוהו אחיו פרק שני תמיד

ושייפי להו [ב]בחבלא דצבתא דסריך עליה בזרא וקברי (א) [ג]היכא דמסיק ימא [ד]שירטון קורה עבדא ותלת בריכי מיניהו לא מחזקה להו גמלא: סידר את המערכה גדולה וכו': מאי טעמא רב הונא ורב חסדא חד אמר כדי שתהא הרוח מנשבת בה וחד אמר כדי שיהו מציתין את האליתא משם מיתיבי ריוח היה בהן בין הגזירין שהיו מציתין את האליתא משם אמר לך מקומות מקומות עבדי:

הדרן עלך ראוהו אחיו

אמר [ה]להן הממונה בואו והפיסו [ו]מי [א]השוחט ומי הזורק מי מדשן מזבח הפנימי מי מדשן את המנורה מי מעלה אברים לכבש הראש והרגל של ימין ושתי הידים העוקץ והרגל של שמאל החזה והגרה ושתי דפנות הקרביים והסולת והחביתין והיין הפיסו זכה מי שזכה אמר להן [ז] צאו וראו אם הגיע זמן שחיטה אם הגיע הרואה אומר ברקאי מתיא בן שמואל אומר האיר פני כל המזרח עד שהוא בחברון והוא אומר הן [ח] אמר להן צאו והביאו [ט] (לי [י] והרוציאו) טלה מלשכת הטלאים והרי לשכת הטלאים נתונה במקצוע צפונית מערבית [יא]ארבע לשכות היו שם אחת לשכת הטלאים ואחת לשכת החותמות ואחת לשכת בית המוקד ואחת לשכה שעושין בה לחם הפנים [יב]נכנסו ללשכת הכלים הרוציאו משם תשעים ושלשה כלי כסף וכלי זהב [יג]השקו את התמיד בכוס של

והמנורה והעלאת אברים לכבש הא אמרי' ביומא בסוף פרק ג' (דף מז:) אמר רבי יוחנן זר שסידר את המערכה חייב מיתה הואיל ועבודה תמה היתה מתקיף לה רבא אלא מעתה מיבעי פיס ואמרי' לישמעמיתים הא דתניא מי שזכה בתרומת הדשן זוכה בסידור מערכה ובשני גזירין אלמא (ד) בעי פיס דהא לא אמר כל כהן שירלה יסדר אלא אותו שזכה בתרומת הדשן יסדר ולא אחר אלמא מוכח מסם דלא מפייסינן אלא בעבודה תמה אבל בעבודה שאינה תמה כל כהן שירלה יזכה בה אלא פיס יש לתרץ דהתם פרכינן על אותה שמועה משמיטה דלאו עבודה תמה היא ואפ"ה בעי פיס ומתרלינן שאני שמיטה דתחלת עבודה היא ומשום לפיס אע"ג דלא עבודה תמה היא הילכך ס"ג י"ל דכל אלו תחלת עבודה הם דישון מזבח [טו]והמנורה תחלת עבודה היו זה במזבח וזה במערכה העלאת אברים לכבש תחלת עבודה של [יז]הקטורת היא וקבלה נמי איכא לתרוצי [יח] הילכך לאו עבודה של זריס היא: הראש והרגל בבהן אחד. ביומא (דף מז.) מפקינן מקרא שאה כהנים העוסקים בהולכת אברים לכבש דכתיב והקריב הכהן את הכל המזבחה ואמר מר זו הולכת אברים לכבש העוקץ הוא הזנב המזה הוא השומן הרואה את הקרקע ומותכין מכאן ומכאן בלא ראשי לגעות והגרה הוא הלוחר וכו' מתוכר הקנה [יט]והלב המזה והגרה בכהן רמיני לקמן מפרשינן במקומו מפני מה הן סדורים בסדר הזה והתמימין חלי שערוט של כ"ג שקרב עם התמיד בכל יום שנאמר (ויקרא ו) ממליחה בבקר וממליחה בערב וסמיך ליה על מחבת בשמן תעשה לכך היא קרויה תמידין: אמר להן הממונה צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה. שהאיר להם היום לאין שוחט [כ]תמיד אלא היום: הרואה. אומר [כא]ברק ברקאי בלשון לחר כמו למען היות לה ברק (יחזקאל כא) [כב]: הרואה. אותו שעל הגג אומר כך ומתיא בן שמואל אומר האיר פני כל המזרח עד שהוא מגיע בחברון. פי' [כג]מ"כ בנמצאות בשלחי שמי הלחם הוא היה ממונה על כך כדאמר בשקלים (דף ז:) מתיא בן שמואל ממונה על הפייסות והיינו פייסות שמפיסין כשהאיר היום מי שוחט מי זורק וכשהוא היה שואל אם הגיע זמן שחיטה היה אומר לאותן שעל הגג [כד]אמרו אם האיר פני כל המזרח עד שהוא בחברון והן אומרין הן ואין גראה לרבי דמה ענין פייסות לכאן הא פיס לאשון בלילה הוה וזה [כה]כבר היה ועוד מתיא בן שמואל לא היה אומר כל הטעמה דהאיר כל פני המזרח עד שהוא בחברון כדמוכח ביומא (דף מח:) [כו]דאמר דאותו שעל הגג אומר האיר כל פני המזרח ואמר לו אידך עד שבחברון ואומר לו הן ומפרש התם לפי שטעו פעם אחת בארי הלנגה הולרכו לומר כל כך ו"ל לפרש הכי דמתיא בן שמואל הממונה על פיס פליג אמ"ק [כז]ואיהו סבר דלא היה אומר אותו שעל הגג ברקאי אלא מה הלשון היה אומר האיר על כל פני המזרח וא"ל אידך עד שבחברון עד שגראה הלהר עד חברון שיכולין לראות חברון מסם וזה השיעור גדול מברקאי דת"ק ורלאה לדבר דמתיא בסדר יומא ר"ש אומר ברק ברקאי ר"ע אומר עלה ברקאי נמוגה בן אפקטיין אומר ברקאי בחברון מתיא בן שמואל [אומר] הממונה על הפייסות אומר האיר כל פני המזרח עד שהוא בחברון ר' יהודה בן בתירא אומר האיר כל פני המזרח ויצאו כל העם אים אים למלאכתו והתם פרכינן אי הכי נגרה להו א"ל אימא לשכור פועלים אלמא כולהו פליגי ואיכא למימר דהאי שיעורא נפיש מחברון: אמר להם צאו והביאו [כח]טלה מלשכת טלאים. לאחר שהפיסו ועדיין היה לילה אמר להם הממונה לאותן שזכו בעבודת תמיד בין בשחיטה בין בהעלאת אברים שכולן מתעסקין בהכנתו כדאמר מי שזכה בתמיד מוסכו והולך [כט]לבית המטבחים ומי שזכו באברים הולכין [ל]עמו: צאו והביאו (לי) טלה מלשכת הטלאים. והכינו אותו לשחיטה ובקרו אותו לאור האבוקות כדמפרש והרי לשכת הטלאים הרי היא במקצוע לפונית מערבית של בית המוקד שהיא טרקלין גדול וארבע לשכות

פתוחות

הדפסה ברזולוצית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה
Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com